

→ Tribuna oberta

Reflexions adreçades al Fòrum de l'Empresa Familiar Andorrana

JAUME BARTUMEU

Efectivament això de gestionar en temps de crisi, a vostès els preocupa i hi han estat treballant tot el matí. A nosaltres, a l'edifici administratiu del Govern, no solament ens preocupa sinó que ens té molt ocupats.

Una persona que avui no és aquí, però sí hi té la família representada, que és el meu amic Òscar Ribas, em va dir fa uns mesos que havíem arribat al Govern en el pitjor moment econòmic dels darrers 50 anys a Andorra. Bé em permeto utilitzar una expressió que no és meva per fer-me-la meva. I vostès també ho saben, tant o més bé que nosaltres que estem al Govern, que la situació és complicada però jo crec que actes com el d'avui demostren que tenim la voluntat, la ferma voluntat tant l'empresariat com les institucions de tirar endavant el nostre país. I que estem situació de poder-ho fer. Hi ha qui diu, i és legítim i per això estem en democràcia, que en 6 mesos no hem fet gran cosa o no hem fet res, portat a l'extrem.

Mirin, en 6 mesos nosaltres, des del 5 de juny, hem fet diverses coses i ens en queden moltes per fer. Hem donat compliment a una part dels nostres compromisos amb la ciutadania i amb l'empresariat. La presidenta de l'EFA, em recordava que aquí, en aquest mateix hotel, van passar l'examen tots els candidats que ens presentàvem com a caps de llista. Se'ns va demanar que pensàvem fer, quins eren els nostres criteris. Jo aquell dia vaig dir, i ho recordo, que plantejaria una taula pel desenvolupament econòmic i social i així ho hem fet, estem escoltant. Amb aquestes setmanes que s'han organitzat aquestes taules, hem de debatre, hem d'escoltar, hem d'assumir tot el puguem assumir i després n'haurem de parlar amb els grups parlamentaris i amb el Consell general i tot el que s'hagi de fer des de la transformació legislativa doncs ho tirarem endavant.

No hem parat de córrer per complir un compromís internacional de l'anterior cap de Govern i que des del primer dia van dir que assumíem: que era treballar per complir els criteris que ens demanava la comunitat internacional (l'OCDE i el G20) en el sentit d'arribar a uns acords d'intercanvi d'informació fiscal a la demanda i això ho hem fet amb un ampli suport del Consell General i amb les modificacions que el Consell General va creure convenient introduir-hi. Vostès saben que ja tenim 9 acords signats. L'últim va ser amb Portugal.

Saben també, i sinó ho saben els hi confirmo avui, que tenim rubricat l'acord amb Espanya, és a dir que l'acord amb Espanya està tancat. Només falta la tramitació interior espanyola, amb l'aval del Consell de Mi-

nistres espanyol, que arribarà, la setmana vinent si no m'erro, i a partir d'aquí tindrem ja una data per procedir a la signatura. Aquest acord amb Espanya, com el de França i com el de Portugal són el que el secretari general de l'OCDE, el Sr. Gurría, em va dir que eren acords de qualitat, és a dir que nosaltres havíem de fer acords, no amb les illes Samoa, amb tot el respecte que em mereixen, sinó amb els països veïns amb els quals hi tenim un real intercanvi econòmic. Aquests acords, finalment, són indispensables per obrir la via a uns convenis futurs per impedir la doble imposició, això que vostès empresaris necessiten per treballar des d'Andorra cap a l'exterior i no veure's castigats amb una mena de dobles impositcions o dobles tributacions.

Aquest és un text, el conveni per impedir la doble imposició, que serà fill de la reforma tributària, i aquesta reforma tributària, la presidenta apel·lava al consens, és una reforma tributària que està en mans evidentment del Consell general. Em consta que els grups parlamentaris, tots, hi estan treballant i aportant-hi les seves matisacions i plantejaments.

Nosaltres hem fet la part de camí que tocava i assumirem el resultat que surti del Consell General amb el ben entès que el debat electoral, que vostès van compartir al mes d'abril, ja va assenyalar que hi havia una voluntat de fer aquesta reforma tributària, i si no la fem no tindrem els convenis, i si no tenim els convenis no sortirem del pou econòmic en el qual estem situats, sense buscar responsabilitats de ningú, que no ho faig ni ho faré. I per tant, crec que estem, insisteixo, en bona posició.

Hem de treballar molt les institucions, hem de treballar molt també els empresaris, que ja ho fan. Però hem de tenir en compte, en parlàvem aquí dinant, que Andorra l'hem fet les famílies, les famílies que van treballar molt, la generació dels nostres pares, però hem de ser conscients que també l'ha van fer molts i bons treballadors assalariats que van ajudar a les empreses familiars a tirar endavant.

Per tant nosaltres, amb el risc de generar polèmica, i aquests dies n'hi ha més enllà del desitjable, sobre el tancament determinats diumenges a partir de les 14.00 hores a la tarda, hem de ser conscients que Andorra no pot ser només i únicament Andorra mercantil, Andorra, si m'ho permeten de manera col·loquial, Andorra societat anònima.

Andorra necessita cohesió social. Si volem tenir pau i tranquil·litat hem de tenir cohesió social i ho hem de facilitar d'una manera o d'una altra. Per això tenim les taules i per això en parlarem, i per això tenim el Con-

sell General, que al cap d'avall és qui ha de decidir. Però hem de trobar la manera de conciliar, almenys alguns diumenges a la tarda la vida familiar amb la laboral. No és normal que la gent no pugui dinar algun diumenge de l'any amb la seva família i això és el que nosaltres hem intentat plasmar amb aquesta reforma. Per tant, respecte absolut a la iniciativa empresarial però recordatori obligat que Andorra la formem les persones i les forces del treball, no són únicament, amb tots els respectes insisteixo, els empresaris, sinó també els treballadors assalariats d'aquest país.

Trobarem la solució i trobarem la solució al conjunt de la nostra relació amb Europa, cosa essencial també per poder arribar a comerciar i treballar amb tranquil·litat, i un dels pilars essencials del nostre país a part del turisme i a part del comerç és el sector financer avui aquí àmpliament representat.

Jo entenc que tot el que estem fent amb la reforma tributària i tot el que hem començat a fer amb l'intercanvi d'informació tributària, paradoxalment doncs donarà un gran reforçament internacional al sector financer que per nosaltres és un dels 3 pilars de l'economia andorrana.

I acabo, insistint en el fet que jo aquests dies parlant amb empresaris, parlant amb treballadors, parlant amb gent del carrer, la gent a vegades els hi sembla que tot això que estem fent de la relació amb l'OCDE i d'aconseguir que Andorra no estigui a la llista, que esperem que ja no hi serem aviat, és una cosa que només interessa al sector financer.

Estaríem equivocats si penséssim això. Interessa a tothom, interessa als petits empresaris, interessa als joves universitaris, que puguem sortir de la llista i que siguem un país normal. Amb la fiscalitat el més reduïda possible, evidentment, perquè a ningú li agrada pagar més enllà del raonable. Però si no fem aquest pas endavant és el conjunt de l'economia que en patirà i no únicament el sector financer, que insisteixo i estic segur que quedarà no solament reforçat, sinó encara més consolidat del que teníem.

Per tant, gràcies als gestors de les empreses, gràcies als propietaris de les empreses familiars de seguir confiant en el país, de seguir treballant pel futur econòmic del país i espero que ben aviat en un proper col·loqui doncs pugueu canviar el concepte de gestionar i que ja pugueu gestionar en temps de redreçament econòmic.

Jaume Bartumeu, cap de Govern d'Andorra, el 14 de desembre del 2009 al VIIIè Fòrum de l'Empresa Familiar Andorrana (EFA).